

Brusel 12. září 2025
(OR. en)

Interinstitucionální spis:
2023/0373 (COD)

9047/25
ADD 1

ENV 357
MI 305
IND 145
CONSOM 86
COMPET 386
MARE 22
PECHE 135
RECH 227
SAN 233
ENT 70
ECOFIN 563
TRANS 181
CODEC 613

NÁVRH ODŮVODNĚNÍ RADY

Předmět: Postoj Rady v prvním čtení k přijetí NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO
PARLAMENTU A RADY o předcházení ztrátám plastových pelet za
účelem snížení znečištění mikroplasty
– návrh odůvodnění Rady

I. ÚVOD

1. Komise dne 16. října 2023 předložila Radě a Evropskému parlamentu návrh nového nařízení Evropského parlamentu a Rady o předcházení ztrátám plastových pelet za účelem snížení znečištění mikroplasty (dále jen: nařízení o plastových peletách) se zaměřením na nakládání s plastovými peletami hospodářskými subjekty a dopravci EU i dopravci třetích zemí ve všech fázích dodavatelského řetězce. Uvedený návrh, který je jedním z plánovaných výstupů Zelené dohody pro Evropu, navazuje na iniciativy Komise, jako je akční plán pro oběhové hospodářství a akční plán pro nulové znečištění.
2. Tento návrh nařízení je založen na čl. 192 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU) (řádný legislativní postup).
3. Evropský parlament určil jako hlavní příslušný výbor pro tento návrh Výbor pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin (ENVI). Evropský parlament přijal stanovisko v prvním čtení dne 23. dubna 2024.
4. Evropský hospodářský a sociální výbor vydal stanovisko dne 14. února 2024 a Evropský výbor regionů dne 18. dubna 2024.
5. Dne 14. února 2024 předložila Komise na zasedání Pracovní skupiny pro životní prostředí legislativní návrh a související posouzení dopadů. Pracovní skupina pro životní prostředí pokračovala v projednávání návrhu na celkem devíti zasedáních. Na zasedání Rady pro životní prostředí dne 25. března 2024 proběhla o navrhovaném nařízení politická rozprava. Rada přijala obecný přístup dne 17. prosince 2024.

6. Poté se ve dnech 29. ledna a 8. dubna 2025 uskutečnily dva neformální politické trialogy, jejichž výsledkem byla předběžná dohoda mezi Radou a Evropským parlamentem. Kompromisní znění, jak bylo předběžně dohodnuto při neformálním trialogu dne 8. dubna 2025, potvrdil Výbor stálých zástupců dne 30. dubna 2025.
7. Výbor ENVI Evropského parlamentu hlasoval pro stejné kompromisní znění dne 13. května 2025. Následně zaslal předseda výboru ENVI dne 14. května 2025 předsedovi Výboru stálých zástupců dopis, v němž uvedl, že pokud Rada formálně předloží Parlamentu svůj postoj v podobě, v jaké je v příloze dopisu, doporučí plenárnímu zasedání, aby byl postoj Rady v Parlamentu v druhém čtení přijat beze změn, s výhradou ověření ze strany právníků-lingvistů.

II. CÍL

8. Celkovým cílem navrhovaného nařízení o plastových peletách je stanovit povinnosti při nakládání s plastovými peletami, aby se zabránilo ztrátám ve všech fázích dodavatelského řetězce plastových pelet, s cílem dosáhnout nulových ztrát plastových pelet. Povinnosti se zaměřují na předcházení ztrátám nebo rozsypání pelet, zamezení šíření pelet a jejich odklizení a vztahují se na hospodářské subjekty, dopravce a námořní plavidla.

III. ANALÝZA POSTOJE RADY V PRVNÍM ČTENÍ

9. Postoj Rady v prvním čtení obsahuje prvky, o nichž bylo mezi spolunormotvůrci dosaženo dohody.

10. Pokud jde o témata, na něž se nařízení vztahuje: jeho působnost je rozšířena tak, aby bylo více zaměřeno na zařízení na čištění, a zejména tak, aby zahrnovalo subjekty zapojené do námořní přepravy plastových pelet. Týká se především přepravníků, provozovatelů, agentů a velitelů námořních plavidel, když opouštějí přístav členského státu nebo v něm zastavují. Jsou stanoveny povinnosti týkající se přepravy plastových pelet po moři (v nákladních kontejnerech), včetně zajištění kvalitních obalů a poskytování informací o přepravě a nákladu, a to v souladu s pokyny Mezinárodní námořní organizace.
11. Hlavním cílem provozovatelů a dopravců EU a dopravců třetích zemí je předcházet ztrátám plastových pelet. Jasný rámec stanoví povinnosti pro případy ztrát, k nimž dojde při nehodách, se zaměřením na postupy odklizení. Do plánu řízení rizik, který vypracuje každé zařízení nakládající s peletami, bude zahrnut jasný soubor opatření. Tato opatření by se týkala mimo jiné balení, nakládky a vykládky, specializovaných školení pro zaměstnance, jakož i nezbytného vybavení.
12. S ohledem na otázku administrativní zátěže pro hospodářské subjekty a minimalizaci souvisejících nákladů a v souladu s cíli zjednodušení pro menší společnosti je prahová hodnota pro podniky, na základě které se uplatňují určité povinnosti, stanovena na 1 500 tun plastových pelet, s nimiž se nakládá. Při překročení této prahové hodnoty podléhají malé, střední a velké podniky certifikaci. Malé podniky budou podléhat mírnějšímu režimu – budou muset získat certifikát alespoň jednou a poté si mohou vybrat mezi obnovením certifikace a vlastním prohlášením o shodě. Kromě toho budou moci všechny hospodářské subjekty ke splnění určitých povinností podle tohoto nařízení využívat povolení, systém Společenství pro environmentální řízení podniků a audit (EMAS) nebo systém environmentálního řízení (EMS).

13. Aby byly zajištěny rovné podmínky pro dopravce EU a dopravce třetích zemí a aby byla zabezpečena odpovědnost a transparentnost pro všechny dopravce plastových pelet, budou muset dopravci třetích zemí jmenovat v EU zplnomocněného zástupce.
14. Datum použitelnosti nařízení bylo stanoveno na 24 měsíců ode dne vstupu v platnost a ustanovení týkající se námořních záležitostí na 36 měsíců ode dne vstupu tohoto nařízení v platnost.

IV. ZÁVĚR

15. Postoj Rady vychází z hlavního cíle návrhu Komise a je v něm plně zohledněn kompromis, jehož bylo s podporou Komise dosaženo v rámci neformálních jednání mezi Radou a Evropským parlamentem.
16. Rada se tudíž domnívá, že její postoj v prvním čtení je vyváženým vyjádřením výsledku jednání. Jakmile bude nařízení přijato, budou v Unii minimalizovány škody na životním prostředí způsobené ztrátami a rozsypaním plastových pelet, aniž by to pro hospodářské subjekty představovalo nadměrnou administrativní zátěž.
